

Energiemanagement- en CO2-reductieplan Eind 2025, doelen voor 2026 en status 2026

Opgesteld door:	Dhr. Wim van der Aa Mevr. Karen Hulsman-Sebastian
Datum versie 1	03-6-2026
Datum versie 2	30-6-2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
1.1 Handboek CO2 prestatieladder versie 4.0	4
1.2 Akkoord directie.....	4
2 Organisatie	6
2.1 Bedrijfsomschrijving	6
2.2 Algemene gegevens.....	6
2.3 ISO 14064-verklaring	6
2.4 ISO-NEN 50001	6
2.5 Verificatie-verklaring.....	7
2.6 Groottecategorie.....	7
3 Afbakening	7
3.1 Organisatiegrenzen en scope	7
3.2 Operationele grenzen.....	7
3.3 Projecten met gunningsvoordeel	8
4 CO2-voetafdruk – basisjaar	8
4.1 Basisjaar en rapportageperiode	8
4.2 Emissiefactoren.....	9
4.3 Emissie-inventarisatie (2019-2025)	9
4.4 Onderbouwing	11
4.5 Interne audit, energiebeoordeling en (voortgang) reductieplan	11
4.6 Directie-beoordeling – management reductieplan	12
4.7 Communicatie	13
4.8 Positie ten opzichte van sectorgenoten	14
5 CO2-reductiedoelstellingen en maatregelenlijst	15
5.1 Algemene bedrijfsdoelstelling.....	15
5.2 Maatregelenlijst CO2 prestatieladder	16
5.3 Vaststelling (bijgestelde) reductiedoelstellingen	17
5.4 CO2-voetafdruk – voortgang	17
5.5 Doelstellingen 2025.....	18
5.6 Monitoring en meten.....	19
Bijlage 1 – Communicatieplan	20
Bijlage 2 – Sleutelpersonenregister	23
Bijlage 3 – Register Wet- en Regelgeving	24
Bijlage 4 – Datakwaliteitsmanagementplan	25

Bijlage 5 – Verbetermaatregelen 2026	26
Bijlage 6 – Eisenmatrix CO ₂ -Prestatieladder 4.0 Trede 1	27
Bijlage 7 – Addendum Directiebeoordeling CO ₂ -Prestatieladder 4.0 Trede 1	28
Bijlage 8 – Interne Audit CO ₂ -Prestatieladder.....	29
Bijlage 9 – CO ₂ -Footprint 2025.....	30
Bijlage 10 – Maatregelenlijst SKAO	32

1 Inleiding

Duurzaamheid is een veelbesproken onderwerp, hierbij is maatschappelijk verantwoord en milieubewust ondernemen een belangrijke pijler. Duurzaam ondernemen is en blijft een oneindig proces dat inzet, transparantie en betrokkenheid vraagt van alle betrokkenen.

Wij willen hier op onze eigen wijze een bijdrage aan leveren. Een logische stap en direct ook een vanzelfsprekende aanvulling op ons kwaliteits- en veiligheidsbeleid is het vaststellen van onze CO₂-voetafdruk. Om onze uitstoot te kunnen verminderen, koppelen we hier maatregelen ter reductie aan.

De carbon footprint analyse en de daaraan gekoppelde doelstellingen voor CO₂-reductie maken deel uit van ons kwaliteitssysteem dat gecertificeerd is volgens ISO 9001 en VCA**. Ons kwaliteitssysteem vormt de basis van onze bedrijfsvoering en is gebaseerd op het principe van continue verbetering.

1.1 Handboek CO₂ prestatieladder versie 4.0

(Bron: Versie-4.0-Trede-1)

In januari 2025 is de CO₂ prestatieladder versie 4.0 gepresenteerd. Deze nieuwe versie van de CO₂-Prestatieladder sluit beter aan bij wat er anno 2025 en ook 2026 van organisaties wordt gevraagd in hun aanpak van uitstootvermindering. De nieuwe CO₂-Prestatieladder is beter aangepast aan onze (inter)nationale context en sluit aan bij Europese normen en wetgeving.

De CO₂-Prestatieladder heeft drie treden, opklimmend van 1 naar 4. Voor elke trede is er een handboek met daarin de eisen die worden gesteld aan de energie- en CO₂-prestatie van de organisatie en haar projecten. Deze eisen komen voort uit vier invalshoeken: inzicht, reductie van het energieverbruik en de uitstoot, communicatie en samenwerking. De positie van een organisatie op de CO₂-Prestatieladder wordt bepaald door de hoogste trede waarop de organisatie aan alle eisen voldoet.

1.2 Akkoord directie

De directie van Gebr. van der Aa BV onderschrijft het belang van CO₂-reductie en certificering volgens Handboek CO₂-prestatieladder, versie 3.1 en versie 4 (trede 1) van Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen. Tevens onderschrijft de directie hiermee het opgestelde CO₂ management- en reductieplan en de hieraan gekoppelde reductiedoelstellingen en -maatregelen.

“Het doel van de CO₂-Prestatieladder is dat energie- en CO₂-reductie een blijvend onderdeel zijn van de organisatie in de strategie, het beleid en het handelen. Zelfstandig, maar ook samen met organisaties in de sector en/of waardeketen.” (Versie 4.0)

Als organisatie onderschrijven we dit!

In dit management en reductieplan zijn de eisen van versie 4, trede 1, verwerkt.

Datum: 3-6-2026

Plaats: Den Dungen

Naam

H.W.A. van der Aa

Naam

W.F.C. van der Aa

Handtekening

Handtekening

CO2-Prestatieladder handboek 3.1 naar handboek 4.0

Van 5 niveau's naar 4 treden

Handboek 3.1	Handboek 4.0
Niveau 5	Trede 4
Niveau 4	Trede 3
Niveau 1 t/m 3	Trede 2
	Trede 1

2 Organisatie

2.1 Bedrijfsomschrijving

Aannemersbedrijf Gebr. van der Aa BV is gevestigd te Den Dungen en is sinds 1933 werkzaam in de agrarisch dienstverlenende sector. Deze werkzaamheden zijn in de jaren vijftig uitgebreid met de uitoefening van een agrarisch loonbedrijf en een aannemersbedrijf. In 1976 koos men voor een andere rechtsvorm. De vennootschap onder firma werd een Besloten Vennootschap, geheten 'Aannemersbedrijf Gebr. van der Aa BV'. Op 10-11-2011 is het bedrijf overgegaan naar een volgende generatie waarbij W.F.C. van der Aa en H.W.A. van der Aa nu als directeur/eigenaar zijn aangetreden. De huidige situatie is voor de nieuwe eigenaren zodanig dat men voorlopig wil voortgaan op de ingeslagen weg.

De huidige hoofdactiviteiten bestaan uit:

- Het uitvoeren van grond- en bemalingswerken in de grond-, water-, wegenbouwkundige- en groensector.
- Het uitvoeren van beton- en waterbouwkundige werken op het gebied van infrastructuur en rioolwaterzuivering.
- Het aanbrengen van funderings- en verhardingsconstructies alsmede het aanleggen resp. vervangen van rioolstelsels.

Het bedrijf wordt gekenmerkt door persoonlijke en zeer korte lijnen. Het personeelsbestand kent weinig verloop, hetgeen resulteert in ervaren krachten die goed bekend zijn met de werkzaamheden, de machines en de opdrachtgevers.

2.2 Algemene gegevens

Naam	:	Aannemersbedrijf Gebr. van der Aa BV
Adres	:	Spurkstraat 55
Postcode / plaats	:	5275 JB Den Dungen
Tel. nr.	:	073-5941267
E-mail-adres	:	info@gebrvandraabv.nl
Home-page	:	www.gebrvandraabv.nl
KvK	:	17.15.0499 ('s-Hertogenbosch)

Statutair verantwoordelijke personen voor Aannemersbedrijf Gebr. van der Aa BV zijn de heren W.F.C. van der Aa en H.W.A. van der Aa. De eerstgenoemde is tevens de verantwoordelijke voor de CO2 prestatieladder binnen de organisatie. De directie heeft zich ten doel gesteld CO2-reductie te realiseren en daarom bij al haar beslissingen en activiteiten de milieuaspecten en de daaraan gerelateerde CO2-uitstoot als uitgangspunt te nemen. In de beleidsverklaring van het bedrijf komt de zorg voor het milieu en de daarmee gepaard gaande CO2-uitstoot tot uitdrukking.

2.3 ISO 14064-verklaring

De CO2-emissie-inventarisatie (carbon footprint) is opgezet conform ISO14064-1 (Greenhouse gases part 1), paragraaf 9.3.1. uit deze norm.

2.4 ISO-NEN 50001

De energiebeoordeling is opgebouwd uit een analyse op hoofdlijnen van wat er aan energie wordt verbruikt binnen Gebr. vd Aa met aangevuld een verdeling naar verschillende energiebronnen. Om echt een reductie te kunnen bewerkstelligen is het wel nodig om meer op detailniveau in te zoomen. Met name die laatste waarbij er invloed is op het energieverbruik is van belang. Ten slotte zijn er ook prioriteiten gesteld om het energieverbruik aan te pakken. Dit geldt voor de organisatie, maar mochten er projecten met gunningsvoordeel zijn, dan ook voor deze projecten.

Referentie: ISO 50001, paragraaf 4.4.3

2.5 Verificatie-verklaring

Gekozen om de emissie-inventarisatie niet te laten verifiëren door een daartoe bevoegd verificatiebureau.

2.6 Groottecategorie

Gebr. van der Aa BV is een kleine organisatie; er wordt voldaan aan de voorwaarden van groottecategorie voor Klein Bedrijf van de CO₂-prestatieladder met een uitstoot van maximaal 500 ton per jaar voor kantoor en maximaal 2.000 ton per jaar voor alle bouwplaatsen en productielocaties.

De totale uitstoot van Gebr. van der Aa BV bedroeg in het basisjaar 2019 267,22 ton CO₂. In de daaropvolgende jaren is de uitstoot sterk beïnvloed door wijzigingen in energieleveranciers, de plaatsing van zonnepanelen, de aanschaf van een elektrische heftruck en het type projecten dat is uitgevoerd.

Over 2025 is de uitstoot opnieuw geëvalueerd op basis van de beschikbare verbruiksgegevens en jaarafrekeningen. De analyse bevestigt dat het dieselverbruik van materieel en transport de grootste bijdrage levert aan de totale uitstoot. In vergelijking met eerdere jaren blijft het brandstofverbruik sterk afhankelijk van de aard van de projecten, de transportafstanden en het aandeel grondverzetwerkzaamheden.

In 2025 heeft de organisatie de interne audit uitgevoerd, de reductiedoelstellingen geëvalueerd en de voorbereidingen getroffen voor certificering conform CO₂-Prestatieladder versie 4.0 Trede 1. Tevens zijn aanvullende maatregelen vastgesteld op het gebied van datakwaliteit, wettelijke verplichtingen, communicatie en borging van het managementsysteem.

3 Afbakening

3.1 Organisatiegrenzen en scope

De organisatiegrenzen van Gebr. van der Aa BV zijn in het kader van CO₂-bewustzijn bepaald volgens het principe van de operationele invloedssfeer van het bedrijf en top-down methode. Binnen het Green House Gas-protocol (GHG-protocol) wordt dit omschreven als 'operational boundary'. In de praktijk betekent dit dat waar activiteiten onder regie van Gebr. van der Aa BV vallen, de verantwoording voor de CO₂-productie wordt genomen; de sturing ligt bij de eigen organisatie.

Gebr. van der Aa BV is een zelfstandig bedrijf zonder nevenvestiging. Alle werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf de eigen locatie in Den Dungen.

De bepaling van de organisatiegrens (boundary) is uitgevoerd conform de Greenhouse Gas-protocol-methode volgens bijlage B van het Handboek SKAO.

Scope: Het aannemen en uitvoeren van projecten op het gebied van grond-, water- en wegenbouw.

3.2 Operationele grenzen

Gebr. van der Aa BV heeft haar CO₂-footprint conform de CO₂-prestatieladder vastgesteld en berekend. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen drie verschillende emissie-niveaus verdeeld in twee categorieën: directe emissies (scope 1) en indirecte emissies (scope 2 en scope 3). De drie scopes zijn volgens de CO₂-prestatieladder als volgt te definiëren.

Scope 1 emissies of directe emissies

Scope 1 emissies, of directe, zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie, zoals emissies door eigen gasgebruik (in bijv. gasboilers, warmtekrachtinstallaties en ovens) en emissies door het eigen wagenpark.

Scope 2 emissies of indirecte emissies

Scope 2 of indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, doch die door de organisatie worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij het opwekken van elektriciteit in centrales.

Scope 3 emissies of overige indirecte emissies

Scope 3 emissies of overige indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie. Voorbeelden zijn emissies die voortkomen uit de productie van ingekochte materialen (upstream) en het gebruik van het door de organisatie aangeboden/verkochte werk, project, dienst of levering (downstream). Hoewel 'business travel' conform het GHG protocol een scope 3 emissie categorie is, moeten deze emissies voor de CO2-Prestatieladder worden meegenomen in de emissie-inventaris voor 3.A.1.

3.3 Projecten met gunningsvoordeel

Er zijn vanaf 2021 geen projecten met gunningsvoordeel aangenomen. Dus ook in 2024 zijn er vanuit Waterschap Maas en Aa geen projecten met gunningsvoordeel aan Gebr. van der Aa afgegeven. Derhalve geen aanvullende maatregelen voor projecten.

Het Waterschap eist een CO2 prestatieladder certificering om überhaupt voor hun te mogen werken. Dit geeft geen gunningsvoordeel; het is een minimale eis voor alle opdrachtnemers.

4 CO2-voetafdruk – basisjaar

4.1 Basisjaar en rapportageperiode

Het basisjaar is 2019, vanuit daar zijn de afgelopen jaren doelstellingen gesteld. De laatste doelstellingen waar nu aan gewerkt wordt, zijn doelstellingen 2025. De doelstellingen van 2024 zijn geëvalueerd.

2020/2021: In 2020 werd Gebr. van der Aa BV voor de eerste maal gecertificeerd voor de CO2-prestatieladder.

Wijziging in referentiejaar of overige historische data: Er zijn in 2021 wijzigingen aangebracht; de emissiefactoren waren niet juist voor energie (buiten de EU) en de verbruikte liters voor benzine (Aspen) bleken niet juist te zijn opgeteld. Ook bleek dat er biomassa werd verbrand – dit is benoemd in de revisieversie van het document. Alle genoemde punten zijn aangepast.

2022: Van belang is het harmonisatiebesluit 16-3-2022 wat betreft aanpassingen met terugwerkende kracht.

.....

De emissiefactoren die in het begin van een betreffend jaar gepubliceerd² worden gelden voor de emissie-inventaris van de rest van dat betreffende jaar. Bijvoorbeeld: emissiefactoren die in januari 2021 gepubliceerd worden zijn geldig voor de emissie-inventaris over 2021 en kunnen dus niet gebruikt worden voor de emissie-inventaris over bijv. 2020.

Indien er sprake is van emissiefactoren waarvoor SKAO op haar website aangeeft dat herberekening

van toepassing is (zie Handboek 3.1, § 5.2.3 voor de criteria) dan dienen deze specifieke factoren met terugwerkende kracht aangepast te worden. Dit geldt in ieder geval voor het referentiejaar en eventuele tussenliggende jaren mogen optioneel aangepast worden.

.....

Dit besluit geeft dus aan dat voorgaande jaren niet meer hoeven worden aangepast. Dat zullen we dan ook vanaf 16-3-2022 zo hanteren.

2023: De eindafrekening is over 2023 afgerond. Er zijn nieuwe doelen gesteld voor 2024 met een doorkijk naar 2025.

2024: Er is toch een lichte stijging te zien in de uitstoot van CO₂. Dit komt voornamelijk omdat er meer grondwerkactiviteiten zijn gedaan met als gevolg meer brandstofverbruik.

2025: Er zijn doelen gesteld t/m 2030. We zien dat de invloed van het soort projecten en de afstand tot de projecten van invloed zijn op de uitstoot. We zullen moeten gaan nadenken over het scheiden van verbruik transport en materieel.

2025

In 2025 zijn de reductiedoelstellingen geëvalueerd en is de organisatie gestart met de implementatie van aanvullende eisen voortvloeiend uit de CO₂-Prestatieladder versie 4.0 Trede 1. Hierbij zijn onder meer een sleutelpersonenregister, een register wet- en regelgeving, een datakwaliteitsmanagementplan en een aanvullende directiebeoordeling opgesteld. Voor 2026 en 2027 zal worden onderzocht hoe transportbewegingen, projectafstanden en machine-inzet beter kunnen worden meegenomen bij de beoordeling van de CO₂-prestaties.

4.2 Emissiefactoren

Voor de eindafrekening 2025 zijn de emissiefactoren toegepast die door SKAO en CO₂emissiefactoren.nl waren gepubliceerd en geldig waren voor rapportagejaar 2025. De emissiefactoren zijn gecontroleerd tijdens de interne audit en meegenomen in de directiebeoordeling.

Bepaling conversiefactor Aspen / Motomix: door de Aspen alkylaatbenzine fabrikant is een emissievergelijk uitgevoerd tussen euro 95 (EN 228) benzine en Aspen alkylaatbenzine (bron: Aspen Zweden, juli 2010). Per liter verbrande Aspen alkylaat benzine komt vrij: 2,150 kg CO₂ Zie verder: http://www.aspen-benelux.nl/showpage.asp?pag_id=718. Echter staat deze emissiefactor niet in het overzicht van te hanteren emissiefactoren, daarom is de emissiefactor van benzine gebruikt.

4.3 Emissie-inventarisatie (2019-2025)

Geschiedenis 2019 - 2021: In deze periode is overgestapt naar een nieuwe energieleverancier met 100% groene stroom zonder biomassa. Omdat een deel van de stroom niet aantoonbaar uit Nederland kwam, is hiervoor de emissiefactor voor grijze stroom toegepast. Dit leidde alsnog tot een daling van de CO₂-uitstoot voor elektra. Door wijzigingen bij de leverancier is vervolgens opnieuw naar een passende leverancier gezocht.

Aanvullend geldt dat er geen biomassa is verbrand, geen broeikasgasverwijdering heeft plaatsgevonden en geen aircosysteem aanwezig is waarop het F-gassenbesluit van toepassing is. De inventarisatie is gebaseerd op beschikbare facturen en registraties.

Ontwikkelingen 2022-2025

Vanaf 2022 is gebruikgemaakt van een variabel energiecontract met EU-wind. Omdat de herkomst niet volledig aantoonbaar Nederlands was, is elektriciteit in de CO₂-berekening als grijze stroom meegenomen. Door verbouwing nam het elektriciteitsverbruik tijdelijk toe. De plaatsing van zonnepanelen in 2022 en de aanschaf van een elektrische heftruck in 2023 hebben bijgedragen aan een structurele verlaging van de uitstoot, met name doordat het gasverbruik voor de heftruck verviel.

De correctie van het gasverbruik over 2023 is verwerkt op basis van het volledige verbruiksoverzicht. In 2024 nam de uitstoot toe door meer brandstofverbruik, veroorzaakt door het type projecten en grotere afstanden tot projectlocaties.

Ontwikkelingen 2025

In 2025 is het energiebeheer verder geoptimaliseerd. De prestaties van de zonnepanelen zijn gevolgd en het gebruik van het accupakket is voorbereid. Het accupakket kon nog niet volledig worden ingezet vanwege een defect (organisatie eveneens failliet). Het pakket is voor 4 projecten ingezet en in juni ter reparatie verzonden. Natuurlijk hopen we dan weer op een goede inzet van het pakket!

Dieselvebruik blijft sterk afhankelijk van projecttype, transportafstanden en machine-inzet. Daarnaast is het CO₂-managementsysteem verder geborgd volgens versie 4.0, met aandacht voor datakwaliteit, communicatie, wettelijke verplichtingen en verantwoordelijkheden.

Vergelijking

Er is in 2024 een daling van 19,5% gerealiseerd t.o.v. het basisjaar. Dit is een gemiddelde daling van 17,14% per jaar in de afgelopen 5 jaar. Toch wensen we een flinke daling in 2030 te bereiken; heel ambitieus hebben we die nu op 40% gezet (niveau van 2023 vasthouden). We houden daarbij in ons achterhoofd dat de er wel een verrekening van brandstofverbruik ingezet gaat worden als het gaat om de soort projecten en projectlocaties.

Jaar	Totaal ton CO ₂	Vershil t.o.v. 2019
2019	267,22	0,0%
2020	293,75	9,9%
2021	210,93	-21,1%
2022	230,72	-13,7%
2023	156,79	-41,3%
2024	221,42	-17,1%
2025	191,23	-28,4%

*In het voorgaande managementreductieplan was deze nog niet gecorrigeerd met de eindafrekening.

Aanvulling i.v.m. verbruik 2024

In 2024 is de CO₂-uitstoot gestegen ten opzichte van 2023, vooral door een hoger dieselvebruik. Dit hangt samen met meer grondwerk, grotere afstanden tot projectlocaties en het type opdrachten. Voor elektra en gas wordt aanbevolen om facturen periodiek te volgen, zodat verbruik en teruglevering beter vergelijkbaar zijn met eerdere jaren. Ondanks de zonnepanelen blijft vermindering van het eigen verbruik een aandachtspunt.

Evaluatie verbruik 2025

De verbruiksgegevens voor elektriciteit, aardgas en brandstoffen zijn beoordeeld aan de hand van facturen, leveranciersgegevens en interne registraties. Uit deze evaluatie blijkt dat dieselvebruik de grootste bijdrage levert aan de totale CO₂-uitstoot van de organisatie.

Daarnaast is vastgesteld dat projecttype, grondverzetwerkzaamheden en transportafstanden een aanzienlijk effect hebben op de jaarlijkse uitstoot.

De directie concludeert dat verdere reductie voornamelijk gerealiseerd kan worden door:

- Optimalisatie van transportbewegingen voor zover van toepassing afhankelijk van de locatie van projecten. Hiervoor noodzakelijk om verbruik van diesel te splitsen naar transport, machines en aggregaten.
- Efficiëntere inzet van machines, waar mogelijk
- Inzet van schonere technieken en brandstoffen; zoals inzet accupakket.
- Verdere elektrificatie indien technisch en economisch haalbaar.
- Bewustwording van medewerkers.

4.4 Onderbouwing

Scope 1

Gasverbruik: het kantoor en de werkplaats worden verwarmd met gas. Het gasverbruik is opgenomen op basis van de jaarafrekeningen. De daling door eerdere maatregelen blijft zichtbaar, maar gas heeft in verhouding tot het brandstofverbruik een beperkte invloed op de totale CO₂-uitstoot.

Brandstofverbruik gas heftruck: door de vervanging van de gasheftruck door een elektrische heftruck is deze scope 1-emissie vervallen. De elektrische heftruck blijft daarmee een structurele reductiemaatregel.

Brandstofverbruik diesel wagenpark, materieel en aggregaten: diesel blijft de belangrijkste bron binnen scope 1. In 2024 is het dieselverbruik gestegen door meer grondwerk, grotere transportafstanden en het type projecten. In 2025 is opnieuw vastgesteld dat de uitstoot sterk afhankelijk is van projecttype, transportbewegingen en machine-inzet. Voor verdere sturing wordt onderzocht hoe transport- en materieelverbruik beter afzonderlijk inzichtelijk gemaakt kunnen worden.

Brandstofverbruik benzine aggregaten en materieel: voor Aspen rood en blauw is, bij gebrek aan een afzonderlijke SKAO-factor, de emissiefactor voor benzine toegepast. Het aandeel benzine is beperkt ten opzichte van diesel, maar blijft onderdeel van de scope 1-inventarisatie.

Scope 2

De indirecte CO₂-emissies zijn toe te schrijven aan ingekochte elektriciteit en gereden kilometers met privéauto. In 2021 is de privéauto niet meer gebruikt voor zakelijk verkeer. Het elektriciteitsverbruik is gebaseerd op de jaarafrekeningen van de leverancier. Er zijn geen zakelijke vliegreizen gemaakt en er is geen warmte of stoom ingekocht.

Scope 3

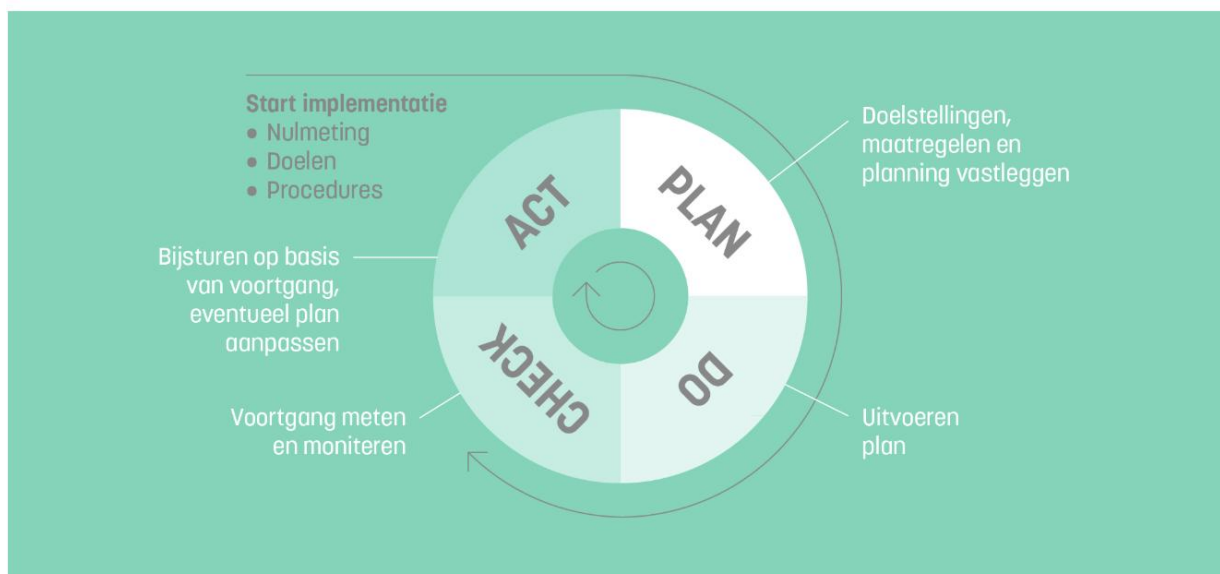
Scope 3 maakt geen onderdeel uit van deze rapportage.

4.5 Interne audit, energiebeoordeling en (voortgang) reductieplan

Er vindt jaarlijks een interne audit en een energiebeoordeling plaats aan de hand waarvan gekwantificeerde reductiedoelstellingen en maatregelen worden bepaald. Hierbij worden eventueel ook komende, lopende en afgeronde projecten betrokken waarop gunningvoordeel is verkregen.

Naar aanleiding van de energieaudit wordt jaarlijks een reductieplan opgesteld, dat halfjaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld aan de hand van gekwantificeerde gegevens van de scope 1 en 2 emissies. Het reductieplan is een onderdeel van het CO₂ managementplan.

Vanuit ISO 9001 certificering wordt de PDCA-cyclus gehanteerd.

Figuur 6: Plan-Do-Check-Act cyclus.

1. Interne audits

De interne audit voor de CO2 prestatieladder is weer ter voorbereiding op de externe audit weer uitgevoerd. Er zijn maatregelen genoemd die ook weer in het doelenoverzicht van 2025 zijn gezet.

Referentie: interne auditrapport en doelenoverzicht

2. Externe audits

De externe audit is goed verlopen. Het blijft wel steeds goed opletten met de emissiefactoren. Deze veranderen en dan dient de berekening nog wel steeds te kloppen. Ook is het dan opletten met de beoordeling van daling / stijging van uitstoot.

Referentie: planning externe audit

Nieuwe opzet 2026 n.a.v. handboek versie 4.

Naar aanleiding van de evaluatie over 2025 zijn de volgende verbeteracties vastgesteld:

- Opstellen register wet- en regelgeving: via de ISO-9001 certificering wordt hier al mee gewerkt. Nu als bijlage van dit document.
- Vastleggen sleutelpersonenregister.
- Invoeren datakwaliteitsmanagementplan.
- Opstellen communicatiekalender.
- Verdere analyse van brandstofverbruik transport en materieel (2026 en 2027).
- Actualiseren website en externe communicatie (2026 en 2027).

4.6 Directie-beoordeling – management reductieplan

De directie beoordeelt jaarlijks de voortgang en doeltreffendheid van het CO2-management- en reductieplan. Hierbij worden de energiebeoordeling, emissie-inventarisatie, reductiedoelstellingen, maatregelen, communicatie en verbeterpunten beoordeeld. Waar nodig worden doelstellingen of maatregelen bijgesteld.

De directie is eindverantwoordelijk voor het CO2-beleid en beoordeelt of communicatie richting interne en externe doelgroepen volgens het communicatieplan heeft plaatsgevonden. Daarnaast wordt vastgesteld of aanvullende acties nodig zijn om de CO2-reductie, datakwaliteit en borging van het managementsysteem verder te verbeteren.

Beoordeling 2025

Uit de evaluatie over 2025 blijkt dat de organisatie de belangrijkste onderdelen van het CO2-managementsysteem heeft opgevolgd. De directie stelt vast dat de volgende punten zijn gerealiseerd:

- Toolboxen uitgevoerd.
- Bewustwording medewerkers enigszins vergroot door gebruik elektrische heftruck (eigen ervaring), toolboxen.
- Deelname sectorinitiatief gerealiseerd.
- Zonnepanelen actief gemonitord (doet directie).
- Voorbereiding versie 4.0 gestart.

De directie concludeert dat diesilverbruik de belangrijkste emissiebron blijft en dat verdere reductie vooral afhankelijk is van projecttype, transportafstanden en inzet van materieel. Voor 2026 en 2027 ligt de nadruk daarom op betere analyse van transport- en materieelverbruik, het borgen van datakwaliteit en het actualiseren van communicatie.

Acties en verbeterpunten

Acties uit de voorgaande beoordeling en nieuwe verbeterpunten zijn opgenomen in het doelenoverzicht en de verbetermaatregelen voor 2026 en voor 2027 gebeurt dit weer bij de directiebeoordeling over 2026. De belangrijkste aandachtspunten voor 2027 zijn het register wet- en regelgeving en de nieuwe documenten vanuit het handboek versie 4.0 zoals het sleutelpersonenregister, het datakwaliteitsmanagementplan, de communicatiekalender, analyse van brandstofverbruik en actualisatie van de websitecommunicatie.

Wijzigingen in interne en externe omstandigheden worden jaarlijks meegenomen in de contextanalyse voor de ISO-certificering en, waar relevant, vertaald naar het CO2-management- en reductieplan.

Onzekerheden en uitsluitingen

De belangrijkste onzekerheden hebben betrekking op de invloed van projecttype, grond-verzetwerkzaamheden, transportafstanden en de verdeling tussen transport- en materieelverbruik. Deze factoren worden vanaf 2026-2027 verder geanalyseerd. Het lasgas in de werkplaats blijft uitgesloten vanwege de beperkte omvang en invloed op de totale CO2-uitstoot.

De directie acht het CO2-managementsysteem geschikt en voldoende geborgd voor voortzetting van de reductieaanpak. De verbeterpunten worden opgevolgd via het doelenoverzicht, de interne audit en de jaarlijkse directiebeoordeling.

4.7 Communicatie

Communicatie over CO2 management en reductie levert zowel intern als extern mogelijkheden en kansen. Interne communicatie maakt het voor medewerkers mogelijk, ideeën voor verbetering aan te leveren en zorgt voor bewustwording en draagvlak. Externe communicatie levert kansen doordat andere partijen het bedrijf kunnen benaderen met nieuwe input of voorstellen voor samenwerking.

Publicatie en communicatie

Het CO2-management- en reductieplan dient gepubliceerd te worden op de website, de opvolging ook. Dit is een aandachtspunt, omdat Gebr. van der Aa niet gewend is zich te profileren. Zo is het dus ook van belang om op de hoogte te zijn van de initiatieven waarvoor de directie zich heeft opgegeven en uitzien naar nieuwe mogelijkheden binnen Den Dungen / Den Bosch.

Referentie: communicatieplan in CO2 management- en reductieplan, overzicht initiatieven.

Conclusie: Communicatie plan (Bijlage 1) weer goed in de gaten houden, dit schiet er gemakkelijk bij in.

Sector- en omgevingsinitiatieven

De onderstaande sector en omgevingsinitiatieven zijn weer bekeken. Sector initiatief Cumela – Sturen op CO2 is toch nog steeds het meest geschikt voor Gebr.vdAa.

- Sectorinitiatief Cumela: interessante bijeenkomsten, hier al lid van. Aanmelden is relatief eenvoudig. Zie ook in communicatie plan de actie bij de branchevereniging.
- De Groene Koers: De groene Koers is het sectorplatform van Bouw & Infra. Aandachtspunten: Emissies door mobiele werktuigen en (bouw)materieel. Dit komt ook als onderwerp terug bij Cumela, Cumela is mede initiatiefnemer.
- In 2024 is er voor het eerst meegedaan met een bijeenkomst georganiseerd vanuit de Waterschappen. Dit was voor herhaling vatbaar. Echter in 2025 was er geen gelegenheid om te gaan.

Budget

Jaarlijks wordt er een budget vrijgemaakt voor de deelname aan CO2-reductie initiatieven.

Concreet houdt dit in:

Lidmaatschap Cumela: € 500,-

Activiteit Cumela: 2 dagen tijdsbesteding en reis- en verblijfkosten: € 800,-

Evaluatie communicatie 2025

In 2025 heeft communicatie plaatsgevonden via:

- Bedrijfswebsite.
- Toolboxen.
- Werkoverleggen.
- Managementreview.
- Deelname aan Cumela (maart en juni 2025, maart 2026)

Verbeterpunten voor 2026:

- Zichtbaarder communiceren over duurzaamheidsmaatregelen.
- Benutten van social media waar passend.

4.8 Positie ten opzichte van sectorgenoten

We hebben van onderstaande sectorgenoten de ambitie bekeken ten aanzien van de doelstellingen tot reduceren. Voorgaande jaren is de Kuiper Groep als derde partij beoordeeld; deze is vervangen door een andere partij.

Sectorgenoot	Vergelijking CO2-Prestatieladder en reductieaanpak
Aannemingsbedrijf Huub Verlouw / Verlouw Ammerzoden B.V.	Voor scope 1 is een reductiedoelstelling opgenomen voor brandstofverbruik van wagenpark en grondverzetmaterieel; voor scope 2 wordt gestuurd op elektriciteit. Genoemde maatregelen zijn onder meer bandenspanning, zuinig rijden, vervanging van materieel, vermindering van gasverbruik en inzet van zonnepanelen.
Aannemersbedrijf J. van den Brand B.V. / Van den Brand Groep B.V.	Van den Brand is trede 3 gecertificeerd. In het jaarplan CO2 2025 is voor scope 1 een doelstelling opgenomen van 10% CO2-reductie per FTE in 2027 ten opzichte van 2021, met voor 2025 een jaardoelstelling van 2% reductie. Voor scope 2 is een doelstelling opgenomen van 95% CO2-reductie per FTE in 2027 ten opzichte van

	2021, met voor 2025 1% vermindering van energieverbruik.
Wegenbouwverhuur Brabant B.V. / Landheer Infra B.V.	De organisaties waren sinds oktober 2015 in concernverband gecertificeerd op trede 3 en beschikken sinds april 2022 over trede 5. Men benoemt continue reductie van CO ₂ -emissie, monitoring van prestaties, sector- en keteninitiatieven en maatregelen gericht op brandstofverbruik, materieel en bedrijfsvoering.

Conclusie: De sectorgenoten laten zien dat reductiedoelstellingen in de GWW- en infrasector vooral worden gekoppeld aan brandstofverbruik, materieelinzet, elektriciteitsverbruik en organisatorische maatregelen. De mate van ambitie verschilt per organisatie en trede, maar de belangrijkste reductiethema's zijn vergelijkbaar met die van Gebr. van der Aa BV.

Voor Gebr. van der Aa BV blijft het dieselverbruik van materieel en transport de belangrijkste emissiebron. De gerealiseerde maatregelen, zoals zonnepanelen en de elektrische heftruck, hebben aantoonbaar bijgedragen aan reductie. Verdere reductie zal vooral moeten worden gezocht in beter inzicht in transportafstanden, projecttype, grondverzetwerkzaamheden en efficiëntere inzet van materieel.

De vergelijking bevestigt dat Gebr. van der Aa BV met de gekozen maatregelen aansluit bij gangbare reductiethema's in de sector. Voor 2026 en 2027 ligt de nadruk op het verbeteren van de datakwaliteit, het afzonderlijk inzichtelijk maken van transport- en materieelverbruik en het periodiek beoordelen of de doelstelling richting 2030 realistisch en passend blijft.

Een reductie in 2024 t.o.v. 2023 is niet haalbaar gebleken. Als we verder vooruitkijken zou het prachtig zijn als de totale reductie voor 2030 naar een 40% t.o.v. 2019 zou kunnen of te wel het niveau van 2023 vasthouden. Dit houdt in dat er reductie ontstaat van 107 ton CO₂. Per jaar is dit vanaf 2024 een reductie van ongeveer 18 ton CO₂. Voor 2025 streven we in eerste instantie naar minimaal een reductie van 18 ton CO₂ en maximaal het niveau van 2023. We gaan hier wel de berekening van de afstanden en het grondwerk op een andere manier in verwerken. Hiervoor zullen we mogelijk het doel voor 2030 eind van dit jaar op een andere manier moeten verwoorden. Voor nu is het een mooi streven.

5 CO₂-reductiedoelstellingen en maatregelenlijst

Wijzigingen in CO₂-managementsysteem, doelstellingen, maatregelen en initiatieven

Laatste nieuwe ontwikkeling is de plaatsing van de zonnepanelen in combinatie met de aanschaf van het accupakket, dit zorgt ervoor dat er aanzienlijk minder afhankelijkheid is van een energieleverancier.

Toereikendheid en behoefte van middelen

In principe zijn de middelen toereikend, investeringen worden bewust genomen. Dit is altijd een afweging.

Referentie: overzichtslijst van machines en middelen.

5.1 Algemene bedrijfsdoelstelling

In de gegevens van het basisjaar 2019 is te zien dat de grootste componenten het brandstof verbruik en elektra is. We hadden in eerste instantie het plan om de doelen te relateren aan de omzet, echter is dit door wisselingen in opdrachten met meer of mindergrondwerk geen hanteerbare keuze. 2019 is het jaar van de nulmeting en wordt

vastgezet op 100%. Voor wat betreft de elektra is er wederom een overstap gemaakt naar een andere leverancier; zonnepanelen bieden de nodige onafhankelijkheid.

Energie – eigen gebruik

Het reductieplan maakt integraal onderdeel uit van het Energie Managementsysteem (EMS)/CO₂- voetafdruk. De doelstellingen hebben effect op alle scopes en worden periodiek geëvalueerd, zodat tijdig kan worden bijgestuurd. Door inzicht in het verbruik van energie en rekening te houden met het netto verbruik en de teruglevering ontstaat inzicht in een realistische eigen gebruik.

Jaarlijks zal met een energieaudit worden nagegaan of de emissie-inventaris (onderdeel van de CO₂-voetafdruk) actueel is en zullen (gewijzigde) reductiedoelstellingen worden vastgesteld.

De algemene bedrijfsdoelstelling is een reductie van 5% over 3 jaar (2022) ten opzichte van de uitstoot in het basisjaar. De doelstelling is in 2022 aangepast naar 3%, zie de aangepaste doelstelling (paragraaf 5.3). Voor 2024 is de doelstelling vastgelegd op 10% reductie t.o.v. 2023. Helaas is dit niet haalbaar gebleken en is er door meer brandstof verbruik een flinke stijging in de uitstoot te zien. Alleen een investering in elektrificatie van het wagenpark zou hier een oplossing voor kunnen zijn. Maar ook dan dienen we rekening te houden met de afstanden van de projectlocaties. Voor de aankomende jaren streven we naar het niveau van 2023 in 2030 (40% t.o.v. het basisjaar).

5.2 Maatregelenlijst CO2 prestatieladder

In juni 2026 is de maatregelenlijst weer opnieuw ingevuld. Resultaat:

Maatregelen lijst	
Ingelogd op 12-8-2025, maatregelen doorlopen	
Acties 2024 en 2025 en eventuele meerjarenplannen die hier weer uit voortkomen..	
1	Filteren extra acties uit de maatregelenlijsten: Gebouwen, Faciliteiten, processen. Zie ook al de acties hieronder.
2	Toepassen energie efficiënte printers
3	Energielabel kantoor: hoe te berekenen = niet van toepassing, kantoor zit aan bedrijfspand vast. Kantoor is kleiner dan overige bedrijfsgebouw.
4	Bij onderdeel materieel staan enkele nieuwe vragen over toepassing zero CO ₂ emissie van mobiele werktuigen. Deze vragen voor nu op februari 2026 gezet.
5	Bij onderdeel organisatie staan enkele nieuwe vragen over recycling. Deze zijn op december 2025 gezet om zo doelstellingen mee te nemen in de volgende directiebeoordeling.
6	Nieuwe vragen mbt tot criteria voor reis en transportafstanden. Deze zijn niet van toepassing.
7	Eisen van CO ₂ managementsysteem bij leveranciers en contractpartners. Dit doen wij zelf niet, maar onze eigen opdrachtgevers vragen dat wel aan ons.
8	Er is een vraag aangepast i.v.m. reductiedoelstelling 2050. Hier zullen we wel over na moeten gaan denken. Ook al is dit nog erg ver weg.
Aanvulling vanuit de maatregelen, die niet bij de algemene punten staan.	
Belangrijkste punten hebben betrekking op het nog eens doorlopen van de erkende maatregelen lijst. Daar staan nog acties in die opgepakt kunnen worden.	
1	De organisatie heeft geïnventariseerd welke maatregelen een terugverdientijd van minder dan 5 jaar hebben en heeft die maatregelen geïmplementeerd, of heeft een plan om deze maatregelen door te voeren.
2	Minimaal 1 laadpaal per 10 parkeerplaatsen: laadpaal is in garage geplaatst.
3	Het gemiddeld Energielabel van kantoren is A. Nagaan in hoeverre er een energielabel kan worden afgegeven aan het kantoor. = niet van toepassing, kantoor zit aan bedrijfspand vast. Kantoor is kleiner dan overige bedrijfsgebouw.
4	Het bedrijf heeft bij aankoop van computers, laptops, monitors, voedingen, UPS, servers, reproductieapparatuur en printers aantoonbaar gekozen voor producten met het Energy Star label of met een EPEAT registratie. --> controleren
5	Wanneer zinvol stelt het bedrijf fietsen, e-bike of e-scooters beschikbaar op project- of kantoorlocatie voor korte ritten. = geen interesse van personeel, dit is nagevraagd.

5.3 Vaststelling (bijgestelde) reductiedoelstellingen

Aanpassing reductie van brandstofverbruik naar 3% (vanwege verminderde reductie in 2020).

18-9-2023 Totale reductie 2028 t.o.v. 2019 vaststellen op 50%!

Eind 2023 zullen hiervoor nieuwe doelen worden vastgesteld. We zijn voorgaande jaren voorzichtig geweest met het stellen van doelen. We hebben de afgelopen jaren goede reductieresultaten bereikt!

Jan 2024: Reductiedoelstelling voor 2024 is vastgesteld op 10%. Door andersoortige projecten is dit niet haalbaar. De doelen zullen moeten worden afgestemd op acties binnen de beïnvloedingssfeer.

Bijgestelde doelen: In 2030 streven naar een totale reductie t.o.v. 2019 van 40%. Het kan zijn dat die 40% niet haalbaar is, echter gaan we hier wel naar streven. We zullen bij het stellen van de doelen rekening moeten houden met de soorten opdrachten. Bijvoorbeeld door:

- Berekening van reductie van CO₂ uitstoot middels de verhouding van omzet tegenover draai/transporturen en/of
- Verhoudingsfactor berekenen van grondwerk in het totaal van projecten.

5.4 CO₂-voetafdruk – voortgang

Uit de evaluatie van het reductieplan blijkt dat vooral het soort opdrachten met al dan niet veel grondwerk wat druk legt op brandstofverbruik van invloed is op de reductie van CO₂-uitstoot en mogelijk het behalen van de doelen in de weg staat.

Concreet 2024: Het plaatsen van de zonnepanelen en aanschaf van de elektrische heftruck hebben gezorgd voor een plotseling sprong voorwaarts in onze reductiedoelen. Helaas, is het niet mogelijk om machines minder in te zetten om de reductie te bewerkstelligen, dit zou ten koste gaan van de omzet.

Doelstellingen 2025:

- Onderzoek naar mogelijkheden om de berekening van reductie van CO₂ uitstoot middels de verhouding van omzet tegenover draai/transporturen en afstand naar projectlocatie.
- Verhoudingsfactor berekenen van grondwerk in het totaal van projecten.
- Zonnepanelen: goed het rendement in de gaten houden via de app ivm het netto en bruto verbruik.
- Accupakket in gebruik nemen, deze is in december 2024 en dan in 7 maart 2025 daadwerkelijk besteld. Levering waarschijnlijk net voor de bouwvakvakantie.

De reductiedoelstellingen over 2025 worden gedeeltelijk beïnvloed door factoren die niet volledig binnen de directe invloedssfeer van de organisatie liggen. De belangrijkste factor blijft het dieselverbruik van materieel en transport. De investeringen in zonnepanelen en een elektrische heftruck blijven aantoonbaar bijdragen aan lagere emissies ten opzichte van het basisjaar.

Door een hogere productiviteit van de machines het heel moeilijk om reductie te bewerkstelligen. Een mogelijkheid is om i.p.v. te focussen op dieselreductie juist productiviteit van machines te verhogen of om over te stappen op een CO₂ vriendelijkere brandstof.

Hernieuwbare brandstof: op dit moment wordt daar niet mee gewerkt. Er zijn ook geen projecten waar dit gevraagd wordt. Kan zijn dat in 2026-2027 dit actueel gaat worden; we verwachten nog van niet. Mocht dit zo zijn (bijvoorbeeld HVO100), dan kan de tank op de loods gevuld worden met HVO diesel. Dit is ook een kostenoverweging, de HVO diesel is wel 20 cent per liter duurder. Voor nu is er geïnvesteerd in een accupakket.

5.5 Doelstellingen 2025

SCOPE 1

Acties: Diverse acties die bijdragen aan deze reductie:

- Gedragsveranderingen van medewerkers zoals:
 - Auto niet warmdraaien, uitgezonderd vorstperiodes
 - Auto niet stationair draaien tijdens korte pauzes
 - Toolboxen over het nieuwe rijden
 - Zorg dragen voor juiste bandenspanning
 - Inzicht in het brandstofverbruik per gebruiker
 - Rijd niet onnodig met de achterrautverwarming en airconditioning
 - Rijd met dichte ramen
- Kiezen voor zo zuinig mogelijk bandenlabel. Nagaan in hoeverre dit een rol speelt omdat de rolweerstand een belangrijke invloed op het brandstofverbruik.

% reductie: Totaal 8% reductie als doel.

Wie: Geïnitieerd vanuit Directie

Termijn: 2025

Evaluatie: Bewustwording blijft belangrijk.

Ondersteunende doelstellingen:

- Onderzoek naar mogelijkheden om de berekening van reductie van CO2 uitstoot middels de verhouding van omzet tegenover draai/transporturen en afstand naar projectlocatie.
 Wie: Geïnitieerd vanuit Directie
 Termijn: 2025
 Evaluatie: Deze doelstelling is nog niet uitgevoerd, maar blijft wel staan.
- Verhoudingsfactor berekenen van grondwerk in het totaal van projecten.
 Wie: Geïnitieerd vanuit Directie
 Termijn: 2025
 Evaluatie: Deze doelstelling is nog niet uitgevoerd, maar blijft wel staan.
- Accupakket in gebruik nemen.
 Wie: Geïnitieerd vanuit Directie
 Termijn: 2025
 Evaluatie: De accu heeft op een aantal projecten al dienst gedaan. Echter, ging kapot en de leverancier failliet. Daardoor was reparatie zeer kostbaar. Nu is in juni 2026 een partij gevonden die voor een redelijk bedrag de accu alsnog repareert.

SCOPE 2

Doelstelling 3: 3% minder elektriciteitsverbruik.

Actie: Zorgen dat er niet meer verbruikt wordt, dan dat de zonnepanelen opleveren. Geen onnodig gebruik van elektra: computers uit (niet slaapstand), monitoren uit (niet slaapstand).

Wie: Directie

Termijn: 2025

Evaluatie: Netto elektraverbuik was in 2025 3200kWh, in 2024 was dit 5864 kWh, dus deze doelstelling is behaald!

Doelstelling 4: Deelnemen aan sectorinitiatief

Actie: Planning van deelname sectorinitiatief Cumula. Mogelijkheid om hier ideeën op te doen voor verdere reductie.

% reductie: Geen
Wie: Directie
Termijn: 2025
Evaluatie: Driek vd Aa is naar twee bijeenkomsten geweest. Dit verliep goed.

Budget

Jaarlijks wordt er een budget vrijgemaakt voor de deelname aan CO2-reductie initiatieven.
Concreet houdt dit in:
Lidmaatschap Cumela: € 500,-
Activiteit Cumela: 2 dagen tijdsbesteding en reis- en verblijfkosten: € 800,-

Doelstellingen 2026

Zie: Reductiedoelenoverzicht in D.22.1 CO2 Footprint.

Doelstelling	Referentie	Scope	KPI	Termijn
Totale CO2-reductie richting 2030	2019	Scope 1 en 2	40% doel: max. 160,3 ton CO2; nog nodig vanaf 2025: 31,7 ton (16,5%)	2030
Transport versus materieel inzichtelijk maken	2025-2026	scope 1	Voorwaardelijk: inzicht nodig om gerichte reductie te sturen; directe reductie nog niet kwantificeerbaar	Q4 2026
Greenchoice jaargegevens verwerken	2025-2026	n.v.t.	Beperkte directe reductie; borgt correcte scope 1/2 cijfers en voorkomt afwijkingen in voortgang	Q1 2026
Datakwaliteit borgen	2025-2026	n.v.t.	Indirect: datakwaliteit en vier-ogencontrole, geen afzonderlijke ton-reductie claimen	Q3 2026
Efficiëntere inzet van machines, waar mogelijk	2025-2026	scope 1	Inschatting: 5-8% minder diesel door efficiëntere inzet = 9,4-15,0 ton CO2	Q4 2026-2027
Inzet van schonere technieken en brandstoffen; zoals inzet accupakket.	2025-2026	scope 1	Inschatting: 5-10% minder diesel door schonere techniek/brandstof = 9,4-18,8 ton CO2	Q4 2026-2027
Verdere elektrificatie indien technisch en economisch haalbaar.	2025-2026	scope 2	Inschatting: 1-3% totaalreductie waar diesel/gas vervangen wordt = 1,9-5,8 ton CO2	Q4 2026-2027
Bewustwording van medewerkers.	2025-2026	scope 1	Inschatting: 2-3% totaalreductie door gedrag/stationair draaien beperken = 3,8-5,8 ton CO2	Q4 2026-2027
Om 40% reductie t.o.v. 2019 te halen is circa 31,7 ton extra reductie nodig t.o.v. 2025 (16,5%). Een combinatie van efficiëntere machine-inzet, schonere techniek/brandstof, elektrificatie en bewustwording kan dit doel haalbaar maken, mits de maatregelen structureel worden geborgd en gemonitord.				
Algemene doelstellingen uit management- en reductieplan				
• Verdere analyse van brandstofverbruik transport en materieel (2026 en 2027).		zie eerdere doelstelling		
• Actualiseren website en externe communicatie (2026 en 2027). Twee CO2 updates publiceren op de website		n.v.t.		Q4 2026-2027
• Zichtbaarder communiceren over duurzaamheidsmaatregelen.		n.v.t.		Q4 2026-2027
• Benutten van social media waar passend.		n.v.t.		Q4 2026-2027
• Deelname Cumela voorzetten.		n.v.t.		Q4 2026-2027

5.6 Monitoring en meten

Voor het monitoren van de reductiedoelstellingen en –maatregelen worden halfjaarlijks de gegevens gemonitord. Aan de hand hiervan kan worden vastgesteld of de vastgestelde reductiemaatregelen in relatie tot de reductiedoelstellingen moeten worden bijgesteld, dan wel of nieuwe reductiemaatregelen moeten worden vastgesteld.

Eind afrekening 2026 zal eind 2026 en in kwartaal 1 van 2027 worden gedaan.

Bijlage 1 – Communicatieplan

Interne belanghebbenden

Groep	Belang / invloed reductiebeleid	Doelstelling	Planning
	Wat en middel		
Directie	CO2-reductie doelen en maatregelen opstellen, voortgang bewaken voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel. → Overleg, interne mail	Doelen behalen, CO2 uitstoot verminderen. Bewustzijn vergroten, draagvlak verbreden.	2 maal per jaar, passend bij de eindafrekeningen en de management-review.
	Intern en extern communiceren van doelstellingen en maatregelen	Bewustzijn vergroten. Draagkracht creëren. Informeren van anderen. Stimuleren van aanzetten tot CO2-reductie	2 maal per jaar, passend bij de eindafrekeningen en de management-review.
Medewerkers	Plannen van ritten en inkoop van grondstoffen. → Overleg en interne mail	Geïnformeerd, overtuigd en gestimuleerd door directie en intrinsieke motivatie Door betrokkenheid bijdragen aan de CO2-reductie in de organisatie.	Toolboxen en overleg maandelijks
	Controle mbt machinepark en brandstofverbruik. → Overleg, interne mail	idem	Idem
	Bewustwording CO2-uitstoot in uitvoeren van projecten en bij gebruik van middelen. → Overleg, interne mail	idem	Idem

Externe belanghebbenden

Groep	Belang / invloed reductiebeleid	Doelstelling	Planning
	Wat en middel		
Opdrachtgevers / klanten	Waterschappen en provincies: - Gunningvoordeel bij aanbestedingen - Participatie → Website, mailing, social media, overleg-vormen.	Doelen behalen, CO2 uitstoot verminderen. Bewustzijn vergroten, draagvlak verbreden.	Continu

Leveranciers	Aanbieden van middelen / machines / brandstoffen die bijdragen aan minder CO ₂ -uitstoot. → Website, mailing, social media, overleg-vormen.	Samenwerking en bijdragen om CO ₂ uitstoot in het algemeen te verminderen.	Continu
Brancheverenigingen	Samenwerking en innoveren om CO ₂ uitstoot in het algemeen te verminderen. Participatie van deelnemers. Sectorinitiatief Cumela: Sturen op CO ₂	Bewustzijn vergroten, draagvlak verbreden, samenwerken.	Continu
Overheden en regelgevers	Kunnen (wettelijke) voorwaarden stellen op het gebied van milieu-prestaties. Via bevoegd gezag → website, publicaties, branche.	Verminderen van CO ₂ uitstoot, eigen milieu-doelstellingen behalen.	Continu

Communicatieve acties

Communicatie	Doelgroepen	Frequentie / planning	Inhoud	Verantwoordelijk
Bedrijfswebsite	Intern en extern belanghebbenden	Periodiek actualiseren 2x per jaar	Reductiedoelen en maatregelen CO ₂ management-reductieplan Deelname aan keten/sector initiatief	Directie
Website SKAO	Intern en extern belanghebbenden	Periodiek actualiseren.	Publicatie updaten	Directie
Projecten CO ₂	SKAO	Indien van toepassing	Updaten met nieuwe projecten en voortgang.	Directie
	Toolbox	Indien van toepassing	Meenemen info over project	Directie
	Opdrachtgevers	Indien van toepassing	Verklaring / werkoverleg / bouwvergadering – verklaring afgeven.	Directie
Personeelsbijeenkomst / toolboxes	Medewerkers	2 maal per jaar	CO ₂ footprint, doelstellingen en maatregelen, gedrag medewerkers.	Directie en medewerkers

Werkoverleg	Genodigden afhankelijk van het thema	Ad hoc	Ontwikkeling en gedrag medewerkers m.b.t. energieverbruik	Directie en genodigden
Persberichten Social media	Alle belanghebbenden	Ad hoc	Reductiedoelen en maatregelen CO2 management-reductieplan Deelname aan keten/sector initiatief	Directie

Sector en omgevingsinitiatieven

Buurt natuur en waterfonds Brabant, actief in Den Dungen: kleinschalige natuur en waterprojecten. Niet interessant, veel vrijwilligers werk verwacht. Geen wijzigingen in 2025 en 2026

Sectorinitiatief Cumela: interessante bijeenkomsten, hier al lid van. Aanmelden is relatief eenvoudig. Zie ook in communicatieplan de actie bij de branchevereniging.

De Groene Koers: De groene Koers is het sectorplatform van Bouw & Infra. Aandachtspunten: Emissies door mobiele werktuigen en (bouw)materieel. Dit komt ook als onderwerp terug bij Cumela, Cumela is mede-initiatiefnemer.

Duurzaam netwerk Den Bosch: klinkt wel interessant omdat het gericht is op ondernemers die hun bedrijf die hun toekomstbestendig willen maken. Is alleen nog erg onduidelijk of er structureel bijeenkomsten zijn. Geen optie meer.

Nieuw 2024 en 2025: Waterschap Limburg organiseert een marktdag. Dit organiseren zij in samenwerking met Cumela en Bouwend Nederland. De directie is hier naartoe geweest en dit is zeer goed bevallen. Het onderwerp dat werd besproken kwam overeen met het Sectorinitiatief, omdat de directie deze moest missen i.v.m. een projectbezoek was dit een goede manier om toch de kennis op te doen. In 2025 is er niet meer deelgenomen, maar prima alternatief.

Bijlage 2 – Sleutelpersonenregister

Overzicht sleutelpersonen

Naam	Functie	Rol binnen CO ₂ -managementsysteem
W.F.C. van der Aa	Directeur	Eindverantwoordelijke CO ₂ -managementsysteem
H.W.A. van der Aa	Directie / Uitvoering	Operationele uitvoering reductiemaatregelen
Karen Hulsman-Sebastian	KAM-adviseur	Ondersteuning directie m.b.t. beheer managementsysteem, audits, communicatie en rapportages

Competenties

W.F.C. (Wim) van der Aa

- Kennis bedrijfsvoering.
- Besluitvaardigheid, gezien zijn functie.
- Kennis duurzaamheid en CO₂-reductie, beheer van de managementsystemen.
- Ervaring GWW-sector.
- Technische kennis machines.
- Kennis energieverbruik.
- Operationele projectkennis.
- Praktijkervaring uitvoering.

H.W.A. (Driek) van der Aa

- Technische kennis machines.
- Kennis energieverbruik.
- Operationele projectkennis.
- Praktijkervaring uitvoering.

K.A. (Karen) Hulsman-Sebastian

- Kennis CO₂-Prestatieladder.
- Kennis ISO 9001 en VCA.
- Auditvaardigheden.
- Rapportage- en communicatieve vaardigheden.

Vervanging

Sleutelpersoon	Vervanger
W.F.C. van der Aa	H.W.A. van der Aa
H.W.A. van der Aa	W.F.C. van der Aa
K.A. Hulsman-Sebastian	W.F.C. van der Aa of vervangend adviseur

Bijlage 3 – Register Wet- en Regelgeving

Er zal worden overwogen om deze bijlage bij de directiebeoordeling over 2026 voor de ISO 9001 en VCA certificering, op te nemen in het totaaloverzicht van wet- en regelgeving.

Wet / Eis	Relevantie	Actiehouder	Frequentie
CO ₂ -Prestatieladder 4.0	Certificering	Directie	Jaarlijks
Omgevingswet	Milieuactiviteiten	Directie	Jaarlijks
Energiebesparingsplicht	Energiegebruik	Directie	Jaarlijks
Informatieplicht Energiebesparing (i.v.t.)	Energiebeheer	Directie	Jaarlijks
Arbeidsomstandighedenwet	Veilig werken	Directie	Jaarlijks
ISO 9001	Kwaliteitsmanagement	Directie	Jaarlijks
VCA**	Veiligheidsmanagement	Directie	Jaarlijks
Opdrachtgeverseisen Waterschappen	Aanbestedingen	Directie	Doorlopend
Cumela-richtlijnen	Sectorinitiatieven	Directie	Jaarlijks

De directie wordt ondersteund door een externe adviseur.

Bijlage 4 – Datakwaliteitsmanagementplan

Doel

Waarborgen van betrouwbare, volledige en reproduceerbare energie- en emissiegegevens.

Databronnen

Gegeven	Bron
Diesel	Leveranciersfacturen
Benzine	Leveranciersfacturen
Elektriciteit	Energieleverancier
Gas	Energieleverancier
Emissiefactoren	CO2emissiefactoren.nl

Borging

- Gebruik van originele facturen.
- Vier-ogencontrole.
- Jaarlijkse controle emissiefactoren.
- Opslag van brongegevens.
- Jaarlijkse beoordeling tijdens audit en directiebeoordeling.

Bijlage 5 – Verbetermaatregelen 2026

Acties	Verantwoordelijke	Termijn
Register wet- en regelgeving (totaal) aanvullen met informatie in bijlage 3.	Karen Hulsman-Sebastian	Q4 2026
Sleutelpersonenregister – controle	Directie	Q4 2026
Datakwaliteitsmanagementplan – controle	Directie	Q4 2026
Organisatiegrenzen vastleggen – controle	Directie	Q4 2026
Communicatiekalender	Directie en marketing	Q4 2026
Website actualiseren	Directie en marketing	Halfjaarlijks
Analyse transport/materieel	H.W.A. van der Aa	2026-2027
Deelname sector-initiatieven	W.F.C. van der Aa	Jaarlijks
Emissiefactoren controleren	Karen Hulsman-Sebastian	Jaarlijks
Evaluatie reductiedoelen	Directie	Halfjaarlijks

Verbeterpunten	Verantwoordelijke	Termijn
Actiever gebruik maken van website en sociale media	Directie Marketing	Q4 2026
Op vaste momenten twee keer per jaar een CO ₂ -update publiceren	Directie KAM-adviseur Marketing	Q4 2026
Transport- en materieelverbruik analyseren.	Directie	2026 en 2027

Doelstellingen zijn uitgewerkt in D.22.1 CO2 Footprint.

Bijlage 6 – Eisenmatrix CO₂-Prestatieladder 4.0 Trede 1

Onderdeel	Afdekking
Organisatiegrenzen	Hoofdstuk 3
Sleutelpersonen	Bijlage 2
Wettelijke verplichtingen	Bijlage 3
Datakwaliteit	Bijlage 4
Energiebeleid	Hoofdstuk 5
Doelstellingen	Hoofdstuk 9
Reductiemaatregelen	Hoofdstuk 9
Communicatie	Hoofdstuk 7 + Bijlage 1
Sectorinitiatieven	Bijlage 11
Interne audit	Document interne audit
Directiebeoordeling	Document Addendum
Verbetermaatregelen	Bijlage 5

Bijlage 7 – Addendum Directiebeoordeling CO₂-Prestatieladder 4.0 Trede 1

Onderwerpen beoordeeld

- Leiderschap en betrokkenheid: Directie toont betrokkenheid bij energiemangement en CO₂-reductie.
- Risico's en kansen
- Arbeidsmarktkrapte
- Stikstof- en PFAS-eisen
- Toenemende duurzaamheidsvereisten
- Elektrificatie van materieel
- Deelname aan sectorinitiatieven
- Prestaties
- Middelen

Conclusie opgenomen:

- Grootste uitstootbron blijft diesilverbruik.
- Zonnepanelen leveren aantoonbare reductie.
- Elektrische heftruck draagt bij aan emissiereductie.

Budget beschikbaar voor:

- Cumela
- Sectorinitiatieven
- Reductiemaatregelen
- Audits
- Verbeterpunten

Bijlage 8 – Interne Audit CO₂-Prestatieladder

Auditonderwerpen die zijn gecontroleerd:

- Organisatiegrenzen
- Emissie-inventaris
- Energiebeoordeling
- Communicatie
- Directiebeoordeling
- Doelstellingen
- Sectorinitiatieven
- Websitepublicaties
- Datakwaliteit
- Bevindingen

Onderwerp	Bevinding
Datakwaliteit	Voldoet
Emissiefactoren	Actueel houden
Website	Regelmatig actualiseren
Sleutelpersonen	Formeel vastleggen
Wetgeving	Register opstellen

Conclusie

Geen kritieke afwijkingen.

Zie uitgebreide auditrapport dd. 30-6-2026

Bijlage 9 – CO₂-Footprint 2025

Referentiejaar 2019

Jaar	Ton CO ₂
2019	267,22
2020	293,75
2021	210,93
2022	230,72
2023	156,79
2024	221,42
2025	192,02

Basisjaar 2019 = 100%.

Belangrijkste emissiebronnen

Scope 1

- Diesilverbruik machines
- Diesilverbruik voertuigen
- Benzineverbruik
- Gasverbruik

Scope 2

- Elektriciteitsverbruik kantoor en werkplaats

Belangrijkste uitstootbron blijft diesilverbruik.

Niet-CO₂-broeikaseffecten

Aanvulling hierop i.v.m. 6.2 Doelstellingen en planning om ze te bereiken. In de versie 4.0 is een tabel opgenomen ivm Niet-CO₂-broeikaseffecten.

Deze hebben we voor de volledigheid doorgenomen.

Eis	Frequentie	Onderbouwing en eventuele acties
Inschatten of niet-CO ₂ -broeikasgassen materieel zijn voor scope 1- en scope 2-emissies	Voorafgaand aan iedere initiële audit en driejaarlijks	Voor diesel, benzine en elektriciteit zijn CH ₄ , N ₂ O en overige broeikasgassen niet materieel ten opzichte van CO ₂ . De emissies bestaan hoofdzakelijk uit verbranding van diesel en benzine.
Inschatten of niet-CO ₂ -broeikasgassen relevant zijn voor scope 3-emissies	Voorafgaand aan iedere initiële audit en driejaarlijks	Niet-CO ₂ -broeikasgassen zijn niet relevant. De belangrijkste emissiebronnen betreffen inkoop van materialen, transport en onderaanneming, waarbij emissies reeds worden gerapporteerd in CO ₂ -equivalenten.
Kwalitatieve OBE-analyse uitvoeren	Voorafgaand aan iedere initiële audit en driejaarlijks	OBE = Overige Beïnvloedbare Emissies. Vaststellen welke OBE-typen relevant zijn. Zie overzicht hieronder.

Onderzoek of waardeketenanalyse(s) geheel vernieuwd moeten worden, inclusief uitvoering	Voorafgaand aan iedere initiële audit en driejaarlijks	Beoordelen of bestaande ketenanalyse nog actueel is en aansluit bij de huidige bedrijfsactiviteiten.
Herzien van het klimaattransitieplan	Voorafgaand aan iedere initiële audit en driejaarlijks	Huidig reductieplan beoordelen op actualiteit, ambitie en maatregelen.
Dialoog over klimaattransitieplan met een organisatie in de waardeketen	Halfjaarlijks	Publicatie op website

Kwalitatieve OBE-analyse Gebr. van der Aa BV

OBE-type	Relevant	Onderbouwing
Upstream OBE's	Ja	Inkoop van brandstoffen, bouwstoffen, transportdiensten, ingehuurd capaciteit en onderaannemers.
Downstream OBE's	Nee	Na oplevering van werkzaamheden heeft Gebr. van der Aa beperkte invloed op emissies van klanten of gebruikers.
Mensgebonden OBE's	Ja	Woon-werkverkeer, zakelijke mobiliteit en inzet van personeel veroorzaken beïnvloedbare emissies.

Bijlage 10 – Maatregelenlijst SKAO

Theme	Measure	Category	Text	Date	Implement
Materiaalgebruik / Scope 3	Toekomstig hergebruik van materialen en componenten mogelijk maken		De organisatie heeft onderzocht welke belemmeringen er zijn voor toekomstig(e) recycling of hergebruik van materialen en componenten en neemt maatregelen om deze belemmeringen weg te nemen		Gestart
Materiaalgebruik / Scope 3	Vrijkomende componenten (laten) hergebruiken		De organisatie onderzoekt incidenteel welke componenten vrijkomen en biedt deze actief aan voor hergebruik		Gestart
Materieel	Inzetten van emissieloos stationair materieel (tot 560 kW)		Minimaal 10% van het stationair materieel		Gestart
Materieel	Inzetten van emissieloze mobiele werktuigen, middel tot zwaar (56 tot 560 kW)		Minimaal 5% van de middel tot zware mobiele werktuigen		Nog geen plannen om te investeren, niet rendabel genoeg.
Materieel	Inzetten van emissieloze mobiele werktuigen, zeer zwaar (meer dan 560 kW) of specialistisch		Minimaal 1% van de zeer zware of specialistische mobiele werktuigen		Nog geen plannen om te investeren, niet rendabel genoeg.